

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки та публічного управління (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

О.С. Попов

(ініціали та прізвище)

«31» серпня 2023 р.

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Потенціал і розвиток підприємства
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 051 «Економіка»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Економіка підприємства»
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: *перший (бакалаврський)*

Харків – 2023 р.

Розробник: Либа В.О., доц., канд. екон. наук, доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

_____ (підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки та публічного управління (№ 601)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри д.е.н., доц. Д. С. Ревенко
(науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

(підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Либа Василь Олексійович, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри 601.

Працює в університеті з 2012 року. За останній рік викладає наступні дисципліни:

- Стратегічний маркетинг;
- Стратегія підприємства;
- Інформаційні системи і технології на підприємстві;
- Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків;
- Потенціал і розвиток підприємства;
- Маркетинговий менеджмент.

Напрями наукових досліджень: управління та моделювання стійкості підприємства, стратегічне планування, оцінювання потенціалу підприємств.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 7 семестр.

Обсяг дисципліни: 4 кредити ЄКТС / 120 годин, у тому числі аудиторних – 36 годин, самостійної роботи здобувачів – 84 годин.

Форми здобуття освіти– денна, дистанційна, заочна.

Дисципліна обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – засвоєння навчальної практики, інформаційних технологій в управлінні виробництвом та збутом продукції, електронної комерції, міжнародних економічних відносин, міжнародного маркетингу, стратегії підприємства.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – логістика, економіко-математичні моделі в управлінні та економіці, бізнес-планування діяльності підприємства, економічна діагностика, організація виробництва, економіка і організація інноваційної діяльності.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння понятійного апарату, методології і прикладного інструментарію оцінювання ринкової вартості потенціалу підприємства та його структурних елементів; набуття знань про закономірності, принципи та особливості формування, розвитку, конкурентоспроможності потенціалу підприємства як збалансованого інтегрованого утворення.

Завдання: оволодіти новітніми засобами ефективного формування потенціалу підприємства, забезпечення його конкуренто-спроможності; знаннями і практичними навичками оцінної діяльності як складової управління розвитком потенціалу підприємства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

- 1) загальні:
 - ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- 2) фахові:
 - СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.
 - СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.
 - СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.
 - СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.
 - СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.
 - СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання:

- ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
- ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Змістовний модуль 1. Формування потенціалу підприємства та його оцінювання.

ТЕМА 1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Тема практичного заняття: Сутнісна характеристика потенціалу підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Предмет, мета і зміст курсу. Поняття та характеристика потенціалу підприємства в розрізі нового механізму господарювання.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Еволюція поняття «потенціал».

ТЕМА 2. Структура і графоаналітична модель потенціалу підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Тема практичного заняття: Структура і графоаналітична модель потенціалу підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Складові елементи та структура потенціалу підприємства. Показники оцінки та діагностики потенціалу.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Графоаналітична модель потенціалу підприємства.

ТЕМА 3. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Тема практичного заняття: Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Модель формування потенціалу підприємства. Характеристика складових потенціалу підприємства.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Потенціал підприємства в системі внутрішніх та зовнішніх зв'язків.

ТЕМА 4. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Тема практичного заняття: Особливості формування виробничого потенціалу підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Поняття «виробничий потенціал підприємства» та особливості його формування. Зовнішнє середовище як фактор виробництва.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Функціональний потенціал системи виробництва.

ТЕМА 5. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Тема практичного заняття: Конкурентоспроможність потенціалу підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Теорії конкурентоспроможності та класифікація ключових чинників успіху у галузі. Визначення поняття «конкурентоспроможності потенціалу підприємства». Оцінка конкурентоспроможності потенціалу підприємства. Фактори обмеження потенціалу конкурентоспроможності.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Стратегічна оцінка підприємства.

ТЕМА 6. Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Тема практичного заняття: Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Підприємство як об'єкт ринкових угод. Вартісна оцінка потенціалу підприємства. Механізм процесу оцінки та цілі оцінки. Категорії вартості. Діагностика об'єкта – як носія виробничого потенціалу.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Системний підхід до оцінки потенціалу об'єкта.

ТЕМА 7. Методичні підходи до оцінювання потенціалу підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Тема практичного заняття: Методичні підходи до оцінювання потенціалу підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Загальна класифікація методів оцінки потенціалу підприємства. Фактори, які впливають на оцінку об'єкта. Ставка дисконту та методики розрахунку ставки дисконту.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Коефіцієнт капіталізації.

Модульний контроль.

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Оцінювання вартості окремих складових потенціалу підприємства і розвиток підприємства.

ТЕМА 8. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

Тема практичного заняття: Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Земля як специфічний засіб виробництва. Правове регулювання, методичні підходи та методи оцінки землі, будівель та споруд. Грошова оцінка нерухомості.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Урахування витрат на земельні поліпшення.

ТЕМА 9. Оцінювання ринкової вартості машин і обладнання.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

Тема практичного заняття: Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Об'єкти оцінки техніко-технологічного потенціалу підприємств. Класифікація й ідентифікація машин і обладнання. Вплив зносу на вартість машин та обладнання.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Визначення термінів

корисного використання машин та обладнання.

ТЕМА 10. Нематеріальні активи підприємства і методи їх оцінювання.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

Тема практичного заняття: Нематеріальні активи підприємства і методи їх оцінювання.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Склад нематеріальних активів та нематеріальних об'єктів оцінки. Основні економічні властивості нематеріальних активів. Інтелектуальна власність.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Особливості оцінки вартості нематеріальних активів.

ТЕМА 11. Трудовий потенціал підприємства та його оцінювання.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

Тема практичного заняття: Трудовий потенціал підприємства та його оцінювання.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Основні складові, що формують кадровий потенціал підприємства. Кількісні та якісні показники трудового потенціалу підприємства. Індивідуальні професійні характеристики працівника.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Вартісна оцінка трудового потенціалу.

ТЕМА 12. Оцінювання вартості бізнесу.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

Тема практичного заняття: Оцінювання ринкової вартості машин і обладнання.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Особливості бізнесу як об'єкта оцінки. Традиційні підходи оцінки потенціалу підприємства.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Огляд законодавства з питань оцінки вартості бізнесу.

ТЕМА 13. Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

Тема практичного заняття: Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Моніторинг поточних можливостей підприємства. Базові принципи організації моніторингу.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Процес організації моніторингу поточних можливостей.

ТЕМА 14. Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Тема практичного заняття: Оцінювання вартості бізнесу.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Підприємство як первинна ланка економіки держави. Концепції розвитку підприємства. Формування стратегії розвитку підприємства.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Умови розвитку підприємства.

ТЕМА 15. Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємства та його потенціалу.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Тема практичного заняття: Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): проектор, комп'ютери.

Стисла анотація: Поняття резервів розвитку підприємств. Пошуки шляхів розвитку підприємства. Методичні підходи до визначення резервів розвитку потенціалу підприємств.

Теми, види робіт, що належать до самостійної роботи здобувача: Резерви розвитку потенціалу підприємств.

Модульний контроль.

Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).

Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Підготовка до модульного контролю.

Модуль 2.

Індивідуальне завдання (РР)

– обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): комп'ютерна техніка;

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Робота на лекціях	0...0,5	8	0...4
Виконання практичних робіт	1...2	4	4...8
Модульний контроль	16...25	1	16...25
Змістовний модуль 2			
Робота на лекціях	0...0,5	8	0...4
Виконання практичних робіт	1...2	4	4...8
Модульний контроль	16...25	1	16...25
Виконання і захист РР	20...26	1	20...26
Усього за семестр			60...100

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. У такому випадку семестровий контроль проводиться у вигляді тестування за темами курсу та захисту індивідуального завдання (РР).

Під час складання семестрового заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка «зараховано» (90-100 балів)

Студент виявляє глибокі і міцні знання відповідно до вимог навчальної програми. Вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Вміє застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Студенту властивий високий рівень компетентності. Переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються.

Оцінка «зараховано» (75-89 балів)

Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу. Вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, але допускає окремі неточності. Студент характеризується достатнім рівнем компетентності. У відповіді прослідковується порушення принципу систематичності і логічності викладу навчального матеріалу.

Оцінка «зараховано» (60 - 74 балів)

Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Бачить навчальну дисципліну як нагромадження випадкових і не пов'язаних між собою тем. Деякі практичні навички роботи не сформовані. У своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв'язок між ними.

Оцінка «не зараховано» (1 -59 балів)

Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вмючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Необхідні практичні навички не сформовані. Відзначається низьким рівнем компетентності. Його участь у навчальному процесі є пасивною, відповіді в більшості є невірними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми навчальної дисципліни.

9. Політика навчального курсу

Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекційних та практичних занять, а також виконання індивідуального та самостійної робіт студента.

Самостійна робота включає в себе дослідження окремих питань для подальшого використання матеріалу на практичних заняттях.

У разі пропуску занять з поважної причини (підтвердженої відповідними довідками), студент може здати пропущений матеріал.

Умови освоєння курсу:

- Обов'язкове відвідування занять;
- Активність під час практичних занять;
- Підготовка до занять;
- Здача завдань у встановлені терміни;
- Бути пунктуальним, терпимим, відкритим і доброзичливим.

В рамках курсу не дозволяється:

- Пропускати заняття з неповажних причин;
- Запізнюватися на заняття (за запізнення на заняття студент не допускається на заняття;
- Порухення дисципліни на заняттях (за порушення дисципліни студент видаляється з аудиторії);
- Користування телефонами під час занять;
- Несвоєчасне здавання завдань;
- Списування при оцінюванні знань студентів (за списування на контрольному заході студент видаляється з аудиторії);

Під час модульного чи підсумкового контролю викладач оголошує загальну кількість накопичених студентом балів. Якщо студент набрав 60 і більше балів, то залік може бути виставлений за результатами модульного контролю на момент проведення заліку. У разі, якщо студент бажає поліпшити свою оцінку, він складає підсумковий контроль за всією програмою навчальної дисципліни. Присутність всіх студентів на заліку - обов'язкова.

Студенти, які за результатами підсумкового контролю отримали незадовільні оцінки можуть повторно скласти їх згідно графіку ліквідації академічної заборгованості.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти діє відповідно Положенню Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» «Про академічну доброчесність».

Учасники освітнього процесу у своїй академічній діяльності мають дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;

- посилалися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності в установленому порядку:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

10. Методичне забезпечення

1. Гавва В.М., Божко Е.А. Потенціал підприємства: формування й оцінка – навч. посібник. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2004. – 179 с.

Електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:
<https://library.khai.edu/catalog?mode=ElCopyShow&onlycontent=1&url=510529881&tMode=ElCopy&Lang=ukr>.

11. Рекомендована література

Базова

1. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / А. Л. Сабадирьова, О. М. Бабій, Т. В. Куклінова, Д. Є. Салавеліс. – Одеса: ОНЕУ, ротапінт, 2013. – 343 с

2. Довбенко В. І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Довбенко, В. М. Мельник. – Львів: видавництво Львівської політехніки, 2011. – 232 с.

3. Потенціал підприємства: формування та використання: підручн. / Н. В. Касьянова, Д. В. Солоха, В. В. Морєва, О. В. Белякова, О. Б. Балакай. - К.: Центр учбової літератури, 2013. – 248 с.

4. Кулакова С. Ю. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / С. Ю. Кулакова, І. В. Міняйленко. – Полтава: ПолтНТУ імені Юрія Кондратюка, 2015. – 214 с.

5. Маршалок М. С. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібн. для самостійного вивчення дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» / М. С. Маршалок, В. І. Радько, С. О. Нікітченко. - К., 2014. – 322 с.

Допоміжна

1. Хомяков В. І. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / В. І. Хомяков, В. М. Белінська, О. В. Федоренко. – Черкаси: ЧДТУ, 2009. – 435 с.

2. Бачевський, Б. Є. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. / Б. Є. Бачевський, І. В. Заблодська, О. О. Решетняк. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 400 с.

3. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / О. К. Добикіна, В. С. Рижигов, С. В. Касьянюк, М. Є. Кокотько та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.

4. Потенціал підприємства: формування та оцінка: конспект лекцій / Т. О. Мамаєва, В. І. Торкатюк та ін. – Х.: ХНАМГ, 2007. – 143 с.

5. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. / Н. С. Краснокутська. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 352 с.

6. Управління трудовим потенціалом: навч. посіб. / В. С. Васильченко, А. М. Гриненко, О. А. Грішнова, Л. П. Керб. – К.: КНЕУ, 2005. – 403 с.

7. Федонін О. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / О. С. Федонін, І. М. Рєпіна, О. І. Олексюк – К.: КНЕУ, 2004. – 261 с.